

Başbakan 'Ermeni' açıklaması yaptı

Türkiye, 1915 olaylarının 100. yıl dönümüne bir yıl kala, müthiş bir atak yaptı; Daha önce her 24 Nisan'da Beyaz Saray'dan gelecek Ermeni mesajının içeriğini merak eden Ankara, bu kez ABD Başkanı'nı beklemeden, kendi mesajını yayınladı.

CUMHURİYET TARİHİNDE BİR İLK !

[DEVLET BAHÇELİ'DEN ERMENİ CEVABI](#)

Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez, 1915 olaylarının yıldönümü vesilesiyle, Başbakan düzeyinde Ermenilere taziyeye mesajı yayımlandı. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan adına, Başbakanlık tarafından yazılı olarak yayınlanan mesajda, Ermenilere taziyeye dileklerini iletti.

[9 DİLDE AÇIKLAMA ERMENİCE TWEET](#)

[BAŞBAKAN'IN AÇIKLAMASINI DÜNYA BÖYLE GÖRDÜ](#)

[HOLLANDE İLK KEZ 24 NİSAN TÖRENİNE KATILACAK](#)

ABD BAŞKANI "MED YEGERN" DİYOR, TÜRKİYE BAŞBAKANI "TEHCİR"

Seçilmeden önce yaptığı kampanyada Ermenilerin soykırım iddialarını resmen tanıyacağı vaadinde bulunan ABD Başkanı Barack Obama, Başkan olduktan sonra merakla beklenen 24 Nisan mesajında "soykırım" dememiş, ancak Ermenice "büyük kıyım" anlamına gelen "Med yegern" ifadesini kullanmıştı. Obama, daha sonra da her yıl yayımlandığı 24 Nisan mesajlarında aynı ifadeyi tekrarladı.

Obama'nın "med yegern" dediği 1915 olaylarından Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Erdoğan ise, yayınladığı mesajda Ermeniler yaşadıklarını "tehcir" olarak nitelendirdi. Başbakan mesajında, "Her din ve milletten milyonlarca insanın hayatını kaybettiği I. Dünya Savaşı esnasında, tehcir gibi gayr-ı insani sonuçlar doğuran hadiselerin yaşanmış olması, Türkler ile Ermeniler arasında duygudaşlık kurulmasına ve karşılıklı insani tutum ve davranışlar sergilenmesine engel olmamalıdır" dedi.

ERMENİLERE İLK TAZİYE: "ÖLEN ERMENİLERİN TORUNLARINA TAZİYELERİMİZİ İLETİYORUZ"

Ermenilerin 1915'te zorla yerlerinden edilmeleri anlamında kullanılan "Tehcir" kelimesi, Türk yetkililer tarafından uzun süredir dile getirilmekte olan bir tabir. Dolayısıyla bu ifade yeni değil.

Ancak Başbakan'ın, 24 Nisan mesajı yayınlamasının yanısıra yaptığı bir başka "ilk", 1915 olayları nedeniyle ilk kez o dönemde yaşanan olaylar sırasında hayatını kaybeden diğer Osmanlı halklarından ayırarak, Ermeni halkına ayrıca taziyeye dileklerini iletmesi; "Kadim ve eşsiz bir coğrafyanın benzer gelenek ve göreneklere sahip halklarının, geçmişlerini olgunlukla konuşabileceklerine, kayıplarını kendilerine yakışır yöntemlerle ve birlikte anacaklarına dair umut ve inanca, 20. yüzyılın başındaki koşullarda hayatlarını kaybeden Ermenilerin huzur içinde yatmalarını diliyor, torunlarına taziyelerimizi iletiyoruz."

DİĞER OSMANLI HALKLARI DA UNUTULMADI: OSMANLI VURGUSU

Ancak Başbakan Erdoğan, Ermeni halkını ismiyle andığı bu mesajdan hemen sonra, Türkiye'nin bu konuda izlediği politikaya uygun şekilde, o dönemde yaşanan olaylarda hayatını kaybeden diğer halkları da ayrıca andı, "Osmanlı" vurgusu yaptı: "Aynı dönemde benzer koşullarda yaşamını yitiren, etnik ve dini kökeni ne olursa olsun tüm Osmanlı vatandaşlarını da rahmetle ve saygıyla anıyoruz."

Başbakan'ın "Osmanlı vatandaşı" vurgusu, mesajda birkaç kez de tekrarlandı;

"Osmanlı İmparatorluğu'nun son yıllarının hangi din ve etnik kökenden olursa olsun, Türk, Kürt, Arap, Ermeni ve diğer milyonlarca Osmanlı vatandaşı için acılarla dolu zor bir dönem olduğu yadsınmaz."

"ACININ HİYERARŞİSİ OLMAZ"

Başbakan Erdoğan'ın mesajında, yine "Osmanlı vatandaşlarına" vurgu sayılabilecek bir başka ifadede, "acıların yarıştırılmayacağına" ilişkin sözleri oldu. Başbakan, "Adil bir insani ve vicdani duruş, din ve etnik köken gözetmeden bu dönemde yaşanmış tüm acıları anlamayı gerekli kılar. Tabiatıyla ne bir acılar hiyerarşisi kurulması ne de acıların birbiriyle mukayese edilmesi ve yarıştırılması acının öznesi için bir anlam ifade eder. Atalarımızın dediği gibi 'ateş düştüğü yeri yakar'. Osmanlı İmparatorluğu vatandaşı herkes gibi Ermenilerin de o dönemde yaşadıkları acıların hatıralarını anmalarını anlamak ve paylaşmak bir insanlık vazifesidir" dedi.

TÜRKİYE'NİN 2008'DEKİ ERMENİ AÇILIMINA ATIF

Başbakan'ın mesajındaki bir başka unsur ise, Türkiye'nin 2008 yılında yaptığı Ermeni açılımına atıfta bulunması idi. 2008'de, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün bir futbol karşılaşması için Ermenistan'a gidişiyile başlayan açılım süreci, Türkiye ile Ermenistan arasında, soykırım iddialarının da araştırılacağı bir komisyonun da aralarında bulunduğu, çeşitli işbirliği komisyonları kurulması konusunda anlaşmaların imzalanması ile sonuçlanmıştı. Ancak ne Türkiye, ne de Ermenistan, üzerinde Dışişleri Bakanları'nın imzaları bulunan Ekim 2009 tarihli bu anlaşmaları, siyasi nedenlerle, parlamentolarından geçiremediler. Türkiye, topraklarının üçte biri Ermeni işgali altındaki Azerbaycan'ın büyük baskısıyla karşılaşırken, Ermenistan da iç politika saikleri ve Ermeni diasporasının baskısıyla, anlaşmaları Meclisi'nden geçirmedi.

"AÇILIM SÜRECİNİ DİRİLTELİM" MESAJI

Başbakan Erdoğan, yayınladığı mesajda, 2008 süreci sonucunda üzerinde uzlaşmaya varılan, ancak sonradan kadük olan ortak tarih komisyonuna atıf yaparak, Ermenistan'a "açılım sürecini yeniden diriltelim" mesajı gönderdi. Erdoğan, şöyle dedi: "Bugünün dünyasında tarihten husumet çıkarmak ve yeni kavgalar üretmek kabul edilebilir olmadığı gibi ortak geleceğimizin inşası bakımından hiçbir şekilde yararlı da değildir. Zamanın ruhu, anlaşmazlıklara rağmen konuşabilmeyi; karşıdakini dinleyerek anlamaya çalışmayı; uzlaşma yolları arayışlarını değerlendirmeyi; nefreti ayıplayıp saygı ve hoşgörüyü yüceltmeyi gerektirmektedir. Bu anlayışla biz Türkiye Cumhuriyeti olarak 1915 olaylarının bilimsel bir şekilde incelenmesi için ortak tarih komisyonu kurulması çağrısında bulunduk. Bu çağrı geçerliliğini korumaktadır. Türk, Ermeni ve uluslararası tarihçilerin yapacağı çalışma, 1915 olaylarının aydınlatılmasında ve tarihin doğru anlaşılmasında önemli bir rol oynayacaktır."

MESAJDA İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ VURGUSU

Başbakan Erdoğan'ın mesajındaki bir başka önemli unsur ise, ifade özgürlüğüne yaptığı atıf oldu.

Başbakan'ın 1915 olayları nedeniyle yayınladığı mesajda, ifade özgürlüğüne özel vurgu yapması da, uzun süre Türkiye'de kullanılması suç olan "Ermeni soykırımı" ifadesini hatırlattı.

Başbakan mesajında, "1915 olaylarına ilişkin farklı görüş ve düşüncelerin serbestçe ifade edilmesi; çoğulcu bir bakış açısının, demokrasi kültürünün ve çağdaşlığın gereğidir." diyerek, ifade özgürlüğüne atıf yaptı.

Başbakan mesajında şöyle devam etti;

"Türkiye'deki bu özgür ortamı, suçlayıcı, incitici, hatta bazen kışkırtıcı söylem ve iddiaları seslendirmek için vesile olarak görenler de bulunabilir. Ne var ki, tarihi meseleleri hukuki boyutlarıyla birlikte daha iyi anlamamız, kırıncılıkları yeniden dostluklara dönüştürmemiz mümkün olamazsa, farklı söylemlerin empati ve hoşgörüyü karşılanması ve bütün taraflardan benzer bir anlayışın beklenmesi tabiidir. Türkiye Cumhuriyeti hukukun evrensel değerleriyle uyumlu her düşünceye olgunlukla yaklaşıma devam edecektir."